

strengere Fordring til alle vedkommende, at de skulde have været bosatte saa og saa længe før det Tidspunkt, Valget foregik. I Aar hedder det, at de skulde have haft Bopæl, og det er vel noget andet. Det gaar jeg ud fra, thi der findes længere nede en Bestemmelse om, at den Vælger, som har Bopæl paa flere Steder, bestemmer selv, paa hvilket af dem han vil afgive sin Stemme. Det er møntet paa den Slags Vælgere, antager jeg, som Udenrigsministeren. Han kan vælge, hvor han vil stemme. En Mand, der har 9 monterede Slotte, har sikkert mange Sognekommuner at vælge imellem, som han kan velsigne med sin kommunale Valgret. For ham spiller det ingen Rolle, om han bor der eller ikke, naar han blot bor der i det Øjeblik, Valget foregaar. Men saaledes er det ikke hverken for Arbejderen eller Tyendet. En Arbejder har ikke Raad til at have flere Bopæle, han kan ikke vælge, hvor han vil afgive sin Stemme. Saasnt han flytter fra Kommunen, mister han sin Stemme. Det gør Godsejeren ikke eller den, der har Raad til at have flere Bopæle. De Herrer skulde ikke tale om den store Lighed. Hvis det havde været en Opholdsbestemmelse, kunde de tale derom, men paa den Maade, det her er foreslaaet, at det gælder om at have Bopæl, er det en Fordel, som de velhavende have frem for de mindre velhavende.

Det siger sig selv, at mine Meningsfæller og jeg bestemt maa modsætte os hele denne Bestemmelse om det forlængede Ophold. Vi ville ikke være med til et Forslag, der i saa høj Grad betager en Mængde Mennesker af dem, der i dette Øjeblik have kommunal Valgret, deres Indflydelse. Som det foreslaas her, vil der i de allerfleste Tilfælde for Landarbejderens Vedkommende gaa omtrent 3 Aar, før han faar Valgret. Der vil gaa Tiden fra 1. Maj til Marts Maaned 3 Aar efter, før vedkommende faar Valgret. Ifølge Loven om Forbedring i Husmænds og Indersters Kaar kunne de Mennesker, som bo i Inderste-Lejligheder kun opsiges til Fraflytning en 1. Maj, men hvis Valget er i 1908, vil det ikke have været tilstrækkeligt at have boet i Kommunen fra 1. Maj 1906, men saa skulde de have boet der fra 1. Maj 1905, det vil sige op imod 3 samfulde Aar. En saadan Bestemmelse kunne vi ikke være med til. Venstre har tidligere foreslaaet Ændringer paa dette Omraade, men altid ere disse Ændringer gaaede i Retning af at forkorte Opholdet for ikke at skabe vanskeligere Betingelser til Skade for dem, der flytte,

medens de, der have fast Bopæl, og navnlig de mere velhavende, jo altid ville bevare deres Valgret. Det er ikke den almindelige Valgrets Udvidelse, det ærede Medlem fra Løvel her er med til, det er for en Klasse af Medborgere, de daarligst stillede i vort Land, Landarbejderne, en betydelig Indskrænkning. Og den medfører tillige, at Tyendets Valgret gøres saa godt som illusorisk. Den ærede 1ste Landstingsmand for 7ende Kreds talte endnu i Fjor, tror jeg, det var, oppe i Landstinget om, at man skulde ikke tage med den ene Haand, hvad man gav med den anden. Her giver man Tyendet Valgret paa Papiret, men ved den forlængede Opholdsbestemmelse tager man igen denne Valgret med den anden Haand.

Jeg gjorde opmærksom paa i Fjor, da denne Sag var til Behandling, at i den Kommune, hvor jeg da var Medlem af det kommunale Raad, var der ikke et eneste mandligt eller kvindeligt Tyende, der fik Valgret efter dette Forslag. Jeg har ikke undersøgt det i Aar, jeg ved ikke, om der skulde være en enkelt, men Forholdet vil alle Steder blive det, at det er et meget begrænset Antal Tjenestefolk, der faa Valgret efter dette Forslag. Jeg har hørt den Udtalelse fremsat om, at de rejste til København, og at der var der mange ældre Tyender, baade mandlige og kvindelige, som kunde stemme. Men man glemmer, at her i København ansættes de til en Skat af 800 Kr., og her har saa godt som intet Tyende Valgret. Det er at tage med den ene Haand, hvad man giver med den anden. Og saa prale de Herrer af, at de ere med til et saa frisisindet Forslag, hvor ogsaa Tyendet faar Valgret!

En mindre betydende Bemærkning skal jeg gøre til § 4, hvor det havde været heldigt, om den højterede Minister havde indsat en Bestemmelse om, hvorledes det stillede sig, første Gang der var Valg efter dette Forslag, om de Folk, der tidligere havde været Medlemmer af det kommunale Raad, havde en Pligt til at modtage Genvalg eller ikke. Jeg henstiller til den højterede Ministers Overvejelse, om det ikke vil være rigtigt at fastsætte bestemte Regler her.

Et andet Spørgsmaal tillægger jeg langt større Betydning. Det angaar sidste Stykke af § 5, hvor der er Regler om, at Valglisten gælde fra 15. Februar til 14. Februar i det paafølgende Aar, men de, der ere fraflyttede Kommunen, have ikke Ret til at afgive deres Stemme. Jeg ved ikke, hvorledes man skal overholde dette. Hid-